

vonnis

RECHTBANK 's-GRAVENHAGE

Sector civiel recht

zaaknummer / rolnummer: 344878 / HA ZA 09-2675

Vonnis van 9 november 2011

in de zaak van

1. de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid **BEHEERS- EN BELEGGINGSMAATSCHAPPIJ VERACHTERT B.V.**, gevestigd te Velddriel, gemeente Maasdriel,
2. de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid **FLEX-I-TRANS B.V.**, gevestigd te Velddriel, gemeente Maasdriel, eiseressen in conventie, verweersters in reconventie, advocaat: mr. E. Grabandt te 's-Gravenhage,

tegen

de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid **TRIBUS B.V.**, gevestigd te De Meern, gemeente Utrecht, gedaagde in conventie, eiseres in reconventie, advocaat: mr. L.M. Bruins te 's-Gravenhage.

Eiseres sub 1 en 2 zullen hierna gezamenlijk Verachttert c.s. worden genoemd (in de derde persoon enkelvoud); afzonderlijk zullen zij als Verachttert en Flex-i-Trans worden aangeduid. Gedaagde zal Tribus genoemd worden. Voor Verachttert c.s. is de zaak behandeld door mr. T. Berendsen, advocaat te 's-Hertogenbosch, met bijstand van octrooigemachtigde ir. J. Brants. Voor Tribus is opgetreden mr. T.F.W. Overdijk, advocaat te Amsterdam, met bijstand van octrooigemachtigde ir. C.W.A.M. Klavers.

1. De procedure

- 1.1. Het verloop van de procedure blijkt uit:
  - de dagvaarding van 28 juli 2009 met producties 1 t/m 13;
  - de conclusie van antwoord in conventie tevens conclusie van eis in reconventie van 23 september 2009 met producties 1 t/m 18;
  - de conclusie van repliek in conventie tevens conclusie van antwoord in reconventie van 18 november 2009 met producties 14 t/m 17;
  - de conclusie van dupliek in conventie tevens conclusie van repliek in reconventie van 30 december 2009 met producties 19 t/m 22;

-
- de conclusie van dupliek in reconventie van 10 februari 2010 zonder producties;
  - de faxbrief van mr. Bruins voornoemd van 7 juni 2010 met de producties 23 en 24 behelzend een opgave en specificatie van de proceskosten ex artikel 1019h Rv;
  - de fax van mr. Berendsen voornoemd van 7 juni 2010 met een opgave en specificatie van de proceskosten ex artikel 1019h Rv;
  - de pleitnotities van beide partijen ter gelegenheid van het pleidooi op 11 juni 2010.

1.2. Ten slotte is vonnis nader bepaald op heden.

2. De feiten

2.1. Verachtert c.s. en Tribus zijn beiden actief op de markt van – kort gezegd – maatwerkvloeren voor minibussen voor personenvervoer die uitgerust worden met een systeem voor het fixeren van (rol)stoelen. Zij zijn elkaars directe concurrenten.

2.2. Verachtert is houdster van Europees octrooi 1 701 860 B1 (hierna: het octrooi of EP 860) dat betrekking heeft op *'Improved floor mounted on the bottom plate of transport vehicles for fastening chairs / seats and wheelchairs'* (in de niet-bestreden Nederlandse vertaling: *'Op de bodemplaat van transportvoertuigen aangebrachte verbeterde vloer voor het bevestigen van stoelen/zetels en rolstoelen'*). Het octrooi is verleend op 15 augustus 2007 op een aanvraag daartoe van 22 oktober 2003. Het octrooi is onder meer van kracht in Nederland.

2.3. Het octrooi telt 13 conclusies. Verachtert c.s. heeft zich evenwel slechts beroepen op de conclusies 1 t/m 4, 8, 10 en 13. Deze conclusies zoals verleend luiden in de oorspronkelijke Engelse tekst als volgt:

1. Device constructed as floor plate or floor and consists of rail section and floor section parts and is fastened on the bottom plate of transport vehicles, such as vehicles with load floors for conversion to mini busses, according to the strict rules applicable for passenger transport up to 8 people, ambulances, trains, busses, trams, airplanes and such, in which on the mentioned floor plate or floor chairs/seats and wheelchairs are attachable, in which the mentioned fastening to the bottom plate can be done in a mechanical as well as a chemical way, in which the rail- and floor section parts are applied in a longitudinal direction of the transport vehicle, in which the mentioned chairs/seats can be coupled, mostly without tools in a so called chair track on the mentioned rail section parts, wherein on each chair track the chairs/seats can be coupled to a single rail section part (6), in which the mentioned rail section part (6) has a continuous narrow slit (20) on the upper side to internally form a mechanical strong U-shape with bevelled flanges, [in which the material of rail- and floor section parts (6, 7, 8) is a rigid and ductile material with a relatively high bending and shear strength, in which the mentioned U-shape of the mentioned rail section part (6) is provided with relatively thick sides (21) to absorb extreme intermittent load, in which rail and floor section parts (6, 7, 8) are mechanically interlockable and the floor can be fastened at the top side of the corrugated section of the bottom plate (2) of the transport vehicle, **characterized in that**, the bevelled flanges are provided with a serration (25) with a short pitch on the inside for form-matching receipt of special T-headed bolts (26) for fastening the base plates (32) of the chairs/seats, in which fastening or locking of the mentioned T-headed bolt (26) in the floor is done with an instrument provided with a lever (29), in which in the floor section parts (7, 8) special coverable recesses (4) are applied in a

---

suitable pattern for retractors (5) with ratchet construction (43) and common retractors (45) of securing belts (39) for fastening wheelchairs.

2. Device as claimed in claim 1, **characterized in that**, the construction of the mentioned floor (1) is done in such a way that it starts and ends with a fitting section of the floor section (8), that connects to a rail section part (6) and following two floor section parts (7) and so on, in which the rail section part (6) can also be turned upside down to lay with its flat bottom side upwards if no rail section part (6) is necessary locally.

3. Device as claimed in claims 1 and 2, **characterized in that**, the mentioned rail section part (6) has a box-shaped rectangular cross-section with raised ridges with bevelled flanges to form a continuous narrow open slit (20) upwards, in which the raised edges of the mentioned rail section part (6) show special continuous lockable projections (15, 16, 17) for coupling to special lockable projections (12, 13, 14) of the floor section parts (7, 8).

4. Device as claimed in claims 1 and 3, **characterized in that**, at the inside of the bevelled flanges a serration (25) is applied for form-matching placement of the special T-headed bolt (26) with operating lever (29) for fastening the base plate (32) of the to be mounted chair/seat.

8. Device as claimed in claims 1 and 4, **characterized in that**, the mentioned special T-headed bolt (26) for the chair /seat attachment is constructed in such a way, that when the T-headed bolt (26) is stuck into the slit (20) and is finished in such a way that after a quarter of a turn, it fits form-matching in the mentioned serration (25) on the inner side of the rail section part (6).

10. Device as claimed in claims 1 to 3, **characterized in that**, the material of the rail- and floor section parts (6, 7, 8) can be aluminium with a minimum tensile strength at an 0,2% tensile limit of 90 Newton per mm².

13. Device as claimed in claim 1, **characterized in that**, the mentioned special coverable recesses (4) in the floor section parts (7, 8) for retractors (5) of the securing belts (39) of wheelchairs can consist of a lid (36) used as lever (38) and lock, so it acts as a ratchet pawl to haul in the security belt (39) or a safety belt, by pulling out the mentioned lid (36) and locking again by sliding back the mentioned lid (36) and folding it in, in which fastening of the security belt (39) is done by means of toothed wheels and a ratchet construction and that by a certain placement of retractors (5) over the floor construction, large as well as small wheelchairs can be transported.

2.4. In de niet bestreden Nederlandse vertaling luiden de conclusies als volgt:

1. Inrichting die is geconstrueerd als vloerplaat of vloer en bestaat uit railstuk en vloerstuk delen en wordt bevestigd op de bodemplaat van transportvoertuigen, zoals voertuigen met laadvloeren voor ombouw tot minibussen, volgens de strikte regels die gelden voor het transporteren van 8 mensen, ambulances, treinen, bussen, trams, vliegtuigen en dergelijke, waarbij op de genoemde vloerplaat of vloer stoelen/zetels en rolstoelen kunnen worden bevestigd, waarbij het genoemde aan de bodemplaat bevestigen kan plaatsvinden op zowel een mechanische als chemische wijze, waarbij de railstuk en vloerstuk delen worden aangebracht in een langrichting van het transportvoertuig, waarbij de genoemde stoelen/zetels kunnen worden gekoppeld, veelal zonder gereedschappen in een zogenaamde stoelrail op de genoemde railstuk delen, waarbij op elke rail de stoelen/zetels kunnen worden gekoppeld met een enkel railstuk deel (6), waarbij genoemd railstuk deel (6) een continue smalle sleuf (20) aan de bovenkant heeft om intern een mechanisch sterke U-vorm met afgeschuinde flenzen te vormen, waarbij het materiaal van de railstuk en vloerstuk delen (6, 7, 8) een stijf en ductiel materiaal is met een relatief grote buig- en schuifsterkte, waarbij genoemde U-vorm van genoemd railstuk deel (6) is voorzien van relatief dikke zijkanten (21) voor het opnemen van externe intermitterende belasting, waarbij alle railstuk en vloerstuk delen (6, 7, 8) mechanisch vergrendelbaar zijn en de vloer kan worden bevestigd aan de bovenzijde van het gegolfde stuk van de bodemplaat (2) van het transportvoertuig, **met het kenmerk**, dat de afgeschuinde flenzen zijn voorzien

---

van een karteling (25) met een korte tussenafstand aan de binnenkant voor het met vormparing opnemen van speciale bouten (26) met T-kop voor het bevestigen van de voetplaten (32) van de stoelen/zetels, waarbij het in de vloer bevestigen of vastzetten van de genoemde bout (26) met T-kop wordt verricht met een instrument dat is voorzien van een hefboom (29), waarbij in de vloerstuk delen (7, 8) speciale afdekbare uitsparingen (4) in een geschikt patroon zijn aangebracht voor terugtrekorganen (5) met palconstructie (43) en algemene terugtrekorganen (45) van vastzetriemen (39) voor het bevestigen van rolstoelen.

2. Inrichting volgens conclusie 1, **met het kenmerk**, dat het construeren van de genoemde vloer (1) op zodanige wijze wordt verricht dat dit begint en eindigt met een passtuk van het vloerstuk (8) dat aansluit op een railstuk deel (6) en wordt gevolgd door twee vloerstuk delen (7), enzovoorts, waarbij het railstuk deel (6) ook op z'n kop kan worden geplaatst zodat het met de platte onderkant naar boven ligt wanneer er plaatselijk geen railstuk deel (6) nodig is.

3. Inrichting volgens conclusies 1 en 2, **met het kenmerk**, dat genoemd railstuk deel (6) een doosvormige rechthoekige doorsnede heeft met opstaande randen met afgeschuinde flenzen om een continue smalle open sleuf (20) naar boven te vormen, waarbij de verheven randen van genoemd railstuk deel (6) speciale doorlopende vergrendelbare uitsteeksels (15, 16, 17) vertonen voor koppeling met speciale vergrendelbare uitsteeksels (12,13, 14) van de vloerstuk delen (7, 8).

4. Inrichting volgens conclusie 1 en 3, **met het kenmerk**, dat aan de binnenkant van de afgeschuinde flenzen een karteling (25) is verschaft voor plaatsing met vormparing van de speciale bout (26) met T-kop met bedieningshefboom (29) om de voetplaat (32) te bevestigen aan de aan te brengen stoel/zetel.

8. Inrichting volgens conclusie 1 en 4, **met het kenmerk**, dat de genoemde speciale bout (26) met T-kop voor het bevestigen van stoelen/zetels op zodanige wijze is geconstrueerd, dat wanneer de bout (26) met T-kop in de sleuf (20) wordt gestoken en op zodanige wijze wordt gemanipuleerd dat hij na een kwartslag draaien met vormparing in de genoemde karteling (25) op de binnenkant van het railstuk deel (6) past.

10. Inrichting volgens conclusie 1 tot 3, **met het kenmerk**, dat het materiaal van de railstuk en vloerstuk delen (6, 7, 8) van aluminium kunnen zijn met een minimum treksterkte bij een 0,2% trekgrens van 90 Newton per mm².

13. Inrichting volgens conclusie 1, **met het kenmerk**, dat de genoemde speciale afdekbare uitsparingen (4) in de vloerstuk delen (7, 8) voor terugtrekorganen (5) van de vastzetriemen (39) van rolstoelen kunnen bestaan uit een deksel (36) dat wordt gebruikt als een hefboom (38) en borging, zodat het werkt als een pal voor het inhalen van de vastzetriem (39) of veiligheidsriem, door het genoemde deksel (36) uit te trekken en weer vast te zetten door genoemd deksel (36) terug te schuiven en in te klappen, waarbij het bevestigen van de vastzetriem (39) wordt verricht door middel van tandwielen en een palconstructie en dat door een bepaalde plaatsing van terugtrekorganen (5) over de vloerconstructie zowel grote als kleine rolstoelen kunnen worden vervoerd.

2.5. Opgedeeld in deelkenmerken kan conclusie 1 als volgt worden weergegeven:

1. Inrichting die is geconstrueerd als vloerplaat of vloer en bestaat uit railstuk en vloerstuk delen en wordt bevestigd op de bodemplaat van transportvoertuigen, zoals voertuigen met laadvloeren voor ombouw tot minibussen, volgens de strikte regels die gelden voor het transporteren van 8 mensen, ambulances, treinen, bussen, trams, vliegtuigen en dergelijke,

- (a) waarbij op de genoemde vloerplaat of vloer stoelen/zetels en rolstoelen kunnen worden bevestigd, waarbij het genoemde aan de bodemplaat bevestigen kan plaatsvinden op zowel een mechanische als chemische wijze, waarbij de railstuk en vloerstuk delen worden aangebracht in een langsrichting van het transportvoertuig,

- (b) waarbij de genoemde stoelen/zetels kunnen worden gekoppeld, veelal zonder gereedschappen in een zogenoemde stoelrail op de genoemde railstuk delen, waarbij op elke rail de stoelen/zetels kunnen worden gekoppeld met een enkel railstuk deel (6),
- (c) waarbij genoemd railstuk deel (6) een continue smalle sleuf (20) aan de bovenkant heeft om intern een mechanisch sterke U-vorm met afgeschuinde flenzen te vormen,
- (d) waarbij het materiaal van de railstuk en vloerstuk delen (6, 7, 8) een stijf en ductiel materiaal is met een relatief grote buig- en schuifsterkte, waarbij genoemde U-vorm van genoemd railstuk deel (6) is voorzien van relatief dikke zijkanten (21) voor het opnemen van externe intermitterende belasting,
- (e) waarbij alle railstuk en vloerstuk delen (6, 7, 8) mechanisch vergrendelbaar zijn en de vloer kan worden bevestigd aan de bovenzijde van het gegolfde stuk van de bodemplaat (2) van het transportvoertuig, **met het kenmerk**,
- (f) dat de afgeschuinde flenzen zijn voorzien van een karteling (25) met een korte tussenafstand aan de binnenkant
- (g) voor het met vormparing opnemen van speciale bouten (26) met een T-kop
- (h) voor het bevestigen van de voetplaten (32) van de stoelen/zetels,
- (i) waarbij het in de vloer bevestigen of vastzetten van de genoemde bout (26) met T-kop wordt verricht met een instrument dat is voorzien van een hefboom (29),
- (j) waarbij in de vloerstuk delen (7, 8) speciale afdekbare uitsparingen (4) in een geschikt patroon zijn aangebracht voor terugtrekorganen (5) met palconstructie (43) en algemene terugtrekorganen (45) van vastzetriemen (39) voor het bevestigen van rolstoelen.

2.6. Bij het octrooi behoren de navolgende figuren:

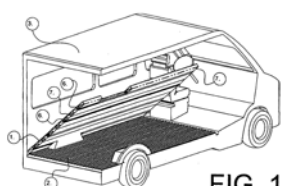

FIG. 1A

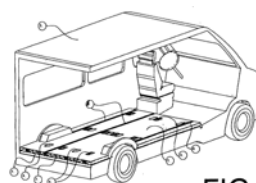

FIG. 1B.

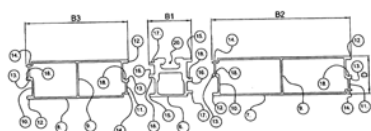

FIG. 2A.

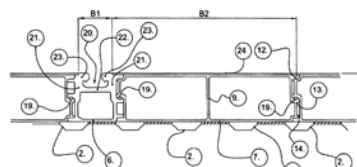

FIG. 2B.

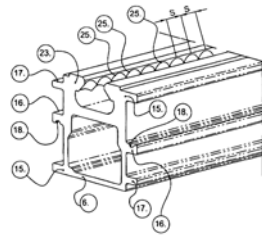

FIG. 3.

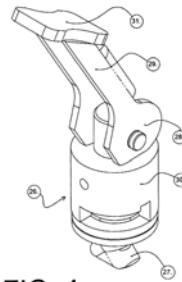

FIG. 4.

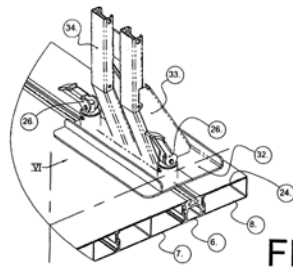

FIG. 5.

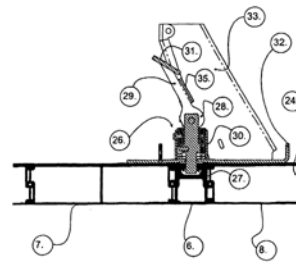

FIG. 6.

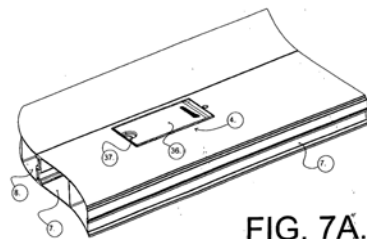

FIG. 7A.

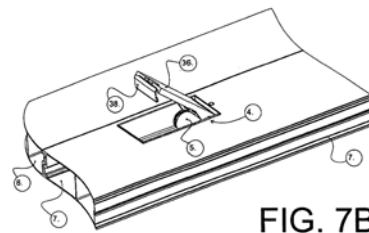

FIG. 7B.

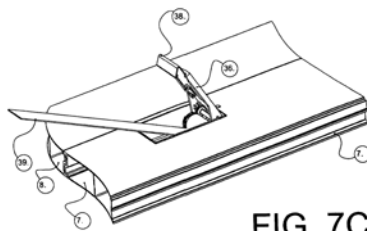

FIG. 7C.

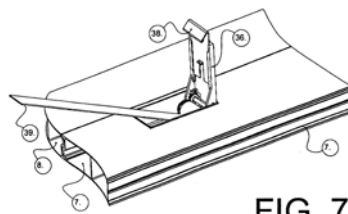

FIG. 7D.

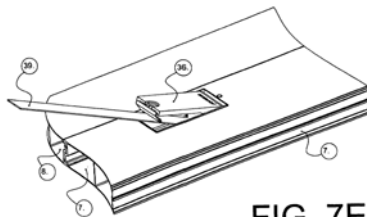

FIG. 7E.

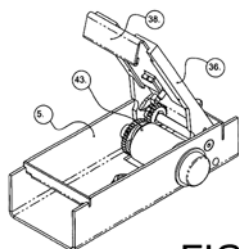

FIG. 8.

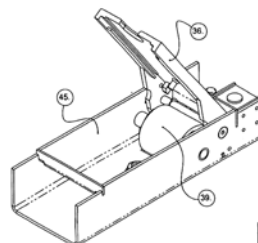
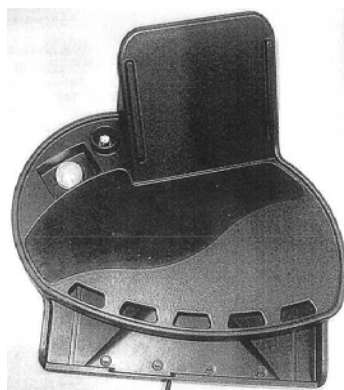

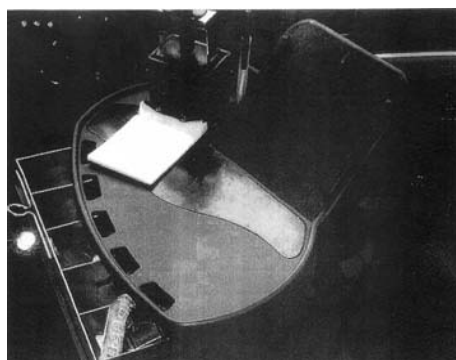
FIG. 9.

- 2.7. Verachtert heeft onder meer voor Nederland een exclusieve licentie onder het octrooi verschaft aan Flex-i-Trans, welke licentie in het octrooiregister is ingeschreven.
- 2.8. Tribus biedt een systeem aan met aluminium vloeren voor personenbusjes onder het merk TriflexPLUS®.
- 2.9. Pekago Kunststoffen B.V. heeft medio 2006 voor Flex-i-Trans een zogenaamde betaaltafel ontworpen. Een afbeelding is hieronder opgenomen:

De auteursrechten rustend op het ontwerp voor deze tafel zijn bij akte van 21 april 2009 aan Flex-i-Trans overgedragen.

- 2.10. Tribus brengt betaaltafels op de markt die er als volgt uit zien:

- 2.11. Flex-i-Trans brengt een gordel ophangstelsel op de markt dat er als volgt uit ziet:

- 2.12. Tribus brengt het hierna afgebeelde gordel ophangstelsel op de markt:

- 2.13. Verachtert c.s. heeft Tribus bij brief van 7 mei 2009 gesommeerd ter zake de octrooi- en auteursrechtinbreuk alsmede vanwege onrechtmatig handelen.

3. Het geschil

in conventie

- 3.1. Verachtert c.s. vordert in conventie – zakelijk weergegeven – een inbreukverbod op EP 860, een auteursrechtinbreukverbod ten aanzien van de betaaltafels alsmede een verbod op het slaafs nabootsen van het gordel ophangstelsel, op straffe van verbeurte van dwangsommen, en voorts veroordeling van Tribus tot schadevergoeding, met een bevel om daartoe rekening en verantwoording af te leggen, en vernietiging van de inbreukmakende voorraad, alles kosten rechtens op de voet van artikel 1019h Rv.

- 3.2. Verachttert c.s. legt aan haar vorderingen ten grondslag dat Tribus inbreuk maakt op de conclusies 1 t/m 4, 8, 10 en 13 van EP 860 alsmede dat Tribus inbreuk maakt op het aan Flex-i-Trans toekomende auteursrecht ten aanzien van het ontwerp voor de betaaltafel en ook overigens onrechtmatig jegens Flex-i-Trans handelt door slaafse nabootsing bestaande in de verhandeling van een gordel ophangstelsel.

in reconventie

- 3.3. Tribus vordert in voorwaardelijke reconventie, namelijk voor het geval de rechtbank inbreuk op een of meer van de door Verachttert c.s. ingeroepen conclusies zou aannemen, vernietiging van EP 860, alles kosten rechtens op de voet van artikel 1019h Rv.
- 3.4. Aan haar vorderingen legt Tribus ten grondslag dat EP 860 nietig is wegens gebrek aan inventiviteit.

in conventie en in reconventie

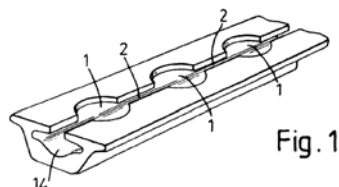
- 3.5. Partijen hebben in conventie en reconventie over en weer verweer gevoerd dat voor zover nodig hierna bij de beoordeling aan de orde zal komen.

4. De beoordeling

in conventie

inleiding

- 4.1. Het octrooi heeft – heel kort gezegd – betrekking op een in bijvoorbeeld een personenbus in te bouwen vloer voorzien van een rail waarop op eenvoudige wijze stoelen en/of rolstoelen kunnen worden aangebracht.
- 4.2. De beschrijving van het octrooi vermeldt dat de aanhef van conclusie 1 bekend is uit het Engelse octrooi GB-A-2-321 626 met aanvraagdatum 1 november 1997, gepubliceerd op 5 augustus 1998 (Unwin). Een figuur uit dit octrooi is hieronder afgebeeld:

- 4.3. Het octrooi voegt aan de stand van de techniek toe dat de in de vloer aangebrachte rail een continue smalle sleuf aan de bovenkant heeft om intern een mechanisch sterke U-vorm met afgeschuinde flenzen te vormen, waarbij die flenzen zijn voorzien van een karteling met een korte tussenafstand aan de binnenkant voor het met vormparing opnemen van speciale bouten met een T-kop voor het bevestigen van voetplaten van stoelen, waarbij het in de vloer bevestigen of vastzetten van

genoemde bouten wordt verricht met een instrument dat is voorzien van een hefboom. In de vloer zijn bovendien speciale afdekbare uitsparingen aangebracht voor terugtrekorganen van vastzetriemen voor het bevestigen van rolstoelen. Op deze wijze tracht het octrooi de nadelen uit de stand van de techniek te overkomen. In het bijzonder is het doel van het octrooi, zo blijkt uit de beschrijving, een vloerplaat te verschaffen waarop op een zeer efficiënte manier stoelen en rolstoelen kunnen worden aangebracht.

(letterlijke) octrooiinbreuk?

- 4.4. Bij de beoordeling wordt vooropgesteld dat de beschermingsomvang van een in Nederland geldend (deel van een Europees) octrooi wordt bepaald door de conclusies in de context van de beschrijving en de tekeningen op de wijze zoals artikel 69 EOv en het daarbij behorende protocol voorschrijft.
- 4.5. Tribus betoogt dat haar inrichting geen inbreuk maakt op het octrooi. Zij voert onder meer het verweer dat niet voldaan wordt aan de in r.o. 2.5. genoemde kenmerkende maatregelen. Dat verweer slaagt, waartoe het volgende wordt overwogen.

geen afgeschuinde flenzen voorzien van een karteling

- 4.6. Kenmerk f) van conclusie 1 van EP 860 vereist dat er afgeschuinde flenzen zijn voorzien van een karteling (25) met een korte tussenafstand aan de binnenkant. De flens is afgebeeld in figuur 3 van EP 860:

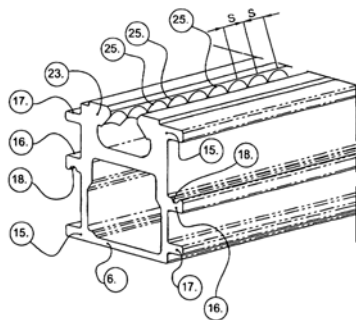
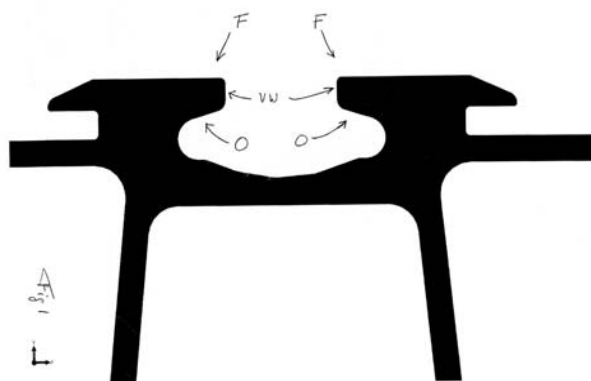

FIG. 3.

- 4.7. In de inrichting van Tribus is een airline rail toegepast overeenkomstig de figuur uit Unwin als hiervoor weergegeven in r.o. 4.2. Een dwarsdoorsnede van de rail kan als volgt worden weergegeven:

Uit deze dwarsdoorsnede blijkt dat de flens in de inrichting van Tribus bestaat uit verticale wanden VW. Van enige afschuiving van de flens, zoals de conclusie voorschrijft, is geen sprake. Bovendien is de flens niet voorzien van een karteling aan de binnenzijde, zoals kenmerk f) vereist. Zo al van een karteling gesproken zou kunnen worden – de boorgaten vertonen meer het uiterlijk van halve cirkels – bevindt die zich, vanuit een bovenaanzicht kijkend, in het patroon van de aangebrachte boorgaten, en derhalve niet in de flens zelf. Het argument van Verachtert c.s. dat de karteling zich volgens het octrooi niet op een specifieke plaats behoeft te bevinden, wordt gelogenstraft door kenmerk f) van conclusie 1 waarin nu eenmaal is opgenomen dat de karteling zich dient te bevinden aan de binnenkant van de afgeschuinde flens. Dit volgt ook uit figuur 3 en de beschrijving in paragraaf 0016:

Further, the device according to the invention is further developed in such a way, that on the inside of the bevelled flanges a serration is provided for form-matching placement of the special T-headed bolt with operating lever for fastening the base plate of the chair/seat to be mounted.

In de onbestreden vertaling op p. 4, regels 3-8:

Verder is de inrichting volgens de uitvinding op zodanige wijze verder uitgewerkt, dat op de binnenzijde van de afgeschuinde flenzen een karteling is verschaft voor het met vormparing plaatsen van de speciale bout met T-kop met bedieningshefboom voor het bevestigen van de voetplaat van de te monteren stoel/zetel.

4.8. Aan kenmerk f) van conclusie 1 wordt derhalve niet voldaan.

geen vormparige opname van sluiting; geen speciale bouten met een T-kop

4.9. De Tribus-inrichting gebruikt voor het in de rail bevestigen van stoelen/zetels geen 'speciale bouten met een T-kop'. Wat onder 'speciaal' dient te worden verstaan wordt in het octrooi niet anders omschreven dan als volgt. De beschrijving in paragrafen 0016, hiervoor weergegeven, en paragraaf 0018 leert dit:

Further, the device according to the invention is further developed in such a way, that the mentioned special T-headed bolt for the chair/seat attachment is constructed in such a way, that when the T-headed bolt is stuck into the slit and is finished in such a way, that after a quarter of a turn, it fits form-matching in the mentioned serration on the inner side of the rail section part,

In de Nederlandse vertaling op p. 4, 12-18:

Verder is de inrichting volgens de uitvinding op zodanige wijze verder uitgewerkt, dat de genoemde speciale bout met T-kop voor bevestiging van de stoel/zetel op zodanige wijze is geconstrueerd, dat wanneer de bout met T-kop in de sleuf wordt gestoken deze wordt vastgezet, dat hij na een kwartslag met vormparing in de genoemde karteling op de binnenzijde van het railstuk deel zit.

Over figuur 4 merkt de beschrijving in paragraaf 0031 nog dit op:

Figure 4 further shows in oblique projection the special T-headed bolt 26. The hammerhead 27 is finished in a halve circle at the top side and is rotatable to be placed in the serrations 25 through the slit 20 (figure 3).

In de Nederlandse vertaling op p. 8, 16-20:

Figuur 4 toont verder in een schuin aanzicht de speciale bout met T-kop 28. De hamerkop 27 is afgewerkt in een halve cirkel aan de bovenkant en is draaibaar om via de sleuf 20 (figuur 3) te worden geplaatst in de kartelingen 25.

Uit deze passages zal de gemiddelde vakman begrijpen dat met 'special' een bout wordt bedoeld die zodanig is geconstrueerd dat hij geschikt is om door middel van vormparing in de sleuf 20 te worden vastgezet. Daarvoor dient de T-kop, zo begrijpt de vakman uit deze passages, draaibaar te zijn. Immers, de beschrijving leert dat wanneer de bout met T-kop in de sleuf wordt gestoken, het vastzetten geschiedt door de bout een kwartslag te draaien waardoor hij met vormparing in de karteling van de flens wordt opgenomen (vgl. ook conclusie 8).

- 4.10. In de Tribus-rail wordt gebruik gemaakt van gewone, in de markt gangbare paddestoelbouten. Deze paddestoelbouten zijn *en profil* T-vormig te noemen, doch zij voldoen niet aan de kwalificatie 'speciaal' volgens kenmerk g) van conclusie 1 als hiervoor aangegeven. De paddestoelbouten zijn namelijk niet draaibaar en zijn dus niet geschikt voor de functie die de gemiddelde vakman uit het octrooi zou begrijpen, te weten het met vormparing kunnen worden opgenomen in de gekartelde flenzen. De paddestoelbouten van het draaiknopsysteem volgens de Tribus-inrichting grijpen als zij worden vastgedraaid aan op willekeurige punten aan de onderzijde van de flens. Er is sprake van een *klemvaste verbinding*, niet van een *verbinding die door vormparing tot stand komt*. De onderkant van de flenzen in de Tribus-inrichting zijn niet op een zodanige wijze geconstrueerd dat de paddestoelbouten daarin met vormparing kunnen worden opgenomen. Daarvoor is immers een omgrijpen van op elkaar klemmende vlakken vereist. Een uitleg dat een paddestoelbout ook moet worden aangemerkt als een T-vormige bout als bedoeld in het octrooi, zoals Verachttert c.s. voorstaat, komt neer op het

---

weginterpreteren van het kenmerk ‘speciaal’, hetgeen, gezien de in r.o. 4.4. aangehaalde maatstaf, niet is toegestaan.

- 4.11. Dit betekent dat ook aan kenmerk g) niet wordt voldaan.

geen bevestiging met hefboom

- 4.12. Daarnaast ontbreekt in de Tribus-inrichting kenmerk i), hetwelk vereist dat het vastzetten van de hiervoor genoemde ‘speciale bout met T-kop’ wordt verricht met een instrument dat is voorzien van een hefboom. Dat volgt uit figuur 4 en paragraaf 20 van de beschrijving van het octrooi:

Furthermore, the device according to the invention is further developed in such a way, that the mentioned special T-headed bolt for fastening the base plate of the chair/seat legs of the other end is provided with a locking pivotable eccentric construction with an operating mechanism constructed as a lever for a spring-loaded support on a matching cylindrical ring and thus clamps the base plate of the chair/seat legs onto the mentioned rail section part of the floor plate.

Blijkens deze beschrijving (vertaald op p. 4, regels 22-31) en figuur 4 wordt met kenmerk i) bedoeld een draaibare excentrische grendelconstructie met een bedieningsmechanisme dat is geconstrueerd als een hefboom voor de snelkoppeling van de voetplaat van de stoel/zetelpoten aan de rail. In de inrichting van Tribus echter zorgt het Unwin-draaiknopsysteem voor de koppeling van voetplaat en rail. Door het aandraaien van de draaiknop worden de paddestoelbouten opgetild en onder tegen de schuin weglappende ondersnijding (in de figuur in r.o. 4.7. aangeduid met de verwijzingsletter ‘O’) vastgeklemd. Dit heeft met een hefboom niets van doen. De redenering van Verachtert c.s. waar aan het draaiknopsysteem ook een hefboomwerking wordt toegedicht, wordt als onjuist (in de zin van het octrooi) verworpen.

geen afdekbare uitsparingen

- 4.13. Ten slotte wordt ook niet voldaan aan kenmerk j) dat de aanwezigheid van ‘speciale afdekbare uitsparingen’ in de vloerstukdelen vereist. In de inrichting van Tribus zijn in de vloerstukdelen weliswaar uitsparingen aangebracht, doch daarin bevinden zich haken en riemen voor het vastzetten van rolstoelen en deze uitsparingen zijn niet afdekbaar.
- 4.14. Om de in r.o. 4.6. t/m 4.13. genoemde redenen wordt aan de kenmerken f), g), i) en j) van conclusie 1 van EP 860 niet voldaan en is van ‘letterlijke’ inbreuk geen sprake. De ingeroepen onderconclusies zijn alle van conclusie 1 afhankelijk, zodat op die conclusies om dezelfde redenen geen inbreuk wordt gemaakt.

equivalentie?

- 4.15. Het eerst ter zitting gedane beroep op equivalentie wordt verworpen. In de eerste plaats reeds omdat het beroep niet tijdig is gedaan. Aanvaarding van het in een bodemprocedure op een zodanig laat tijdstip aanvoeren van deze nieuwe grondslag

---

komt in de omstandigheden van het onderhavige geval in strijd met de eisen van een goede procesorde nu de wederpartij zich daartegen onvoldoende kan verweren. In de tweede plaats heeft Verachtert c.s. niet onderbouwd gesteld waarom van equivalentie sprake zou zijn.

slotsom octrooiinbreuk

- 4.16. Het vorenstaande leidt ertoe dat Tribus met haar inrichting geen inbreuk maakt op EP 860. Voor zover de vorderingen van Verachtert c.s. op EP 860 zijn gebaseerd, worden zij afgewezen. Verachtert c.s. wordt als de in het ongelijk gestelde partij verwezen in de proceskosten. Voor het octrooirechtelijke deel van de procedure zijn partijen voor de conventie en reconventie gezamenlijk overeengekomen over en weer aanspraak te maken op €70.000,00 ex art. 1019h Rv. Nu partijen geen nadere verdeling hebben aangegeven, gaat de rechtbank ervan uit dat de helft van het aldus overeengekomen bedrag kan worden toegerekend aan de conventie, zodat terzake een bedrag van €35.000,00 zal worden toegewezen.

auteursrechtinbreuk?

- 4.17. Tribus heeft betwist dat Flex-i-Trans nog belang heeft bij haar op auteursrechtinbreuk gebaseerde vorderingen nu zij eenzijdig een onthoudingsverklaring heeft voorgesteld (waarmee Flex-i-Trans evenwel geen genoegen heeft genomen). De rechtbank volgt Tribus hierin niet. Flex-i-Trans behoudt in de omstandigheden van dit geval belang bij een een met dwangsom versterkt verbod dat haar een executoriale titel verschaft.
- 4.18. Het verweer dat het ontwerp voor de betaaltafel van Flex-i-Trans geen auteursrechtelijke bescherming zou toekomen, wordt verworpen. Binnen de bij het ontwerpen van een betaaltafel bestaande ontwerpvrijheid zijn door de maker van de Flex-i-Trans betaaltafel subjectieve keuzes gemaakt, hetgeen bijvoorbeeld blijkt wanneer het door Tribus overgelegde vormgevingserfgoed daar tegen wordt afgezet. Er is dan ook sprake van een eigen karakter, zodat het ontwerp voor de Flex-i-Trans betaaltafel als auteursrechtelijk beschermd werk kan worden aangemerkt.
- 4.19. De stelling dat de auteursrechten door de maker niet rechtsgeldig aan Flex-i-Trans zouden zijn overgedragen, is na overlegging van de betreffende akte van de zijde van Flex-i-Trans, door Tribus niet langer gehandhaafd. Mocht Tribus deze niettemin geacht worden wel te hebben gehandhaafd, dan wordt deze in verband met de overgelegde overdrachtsakte verworpen.
- 4.20. Nu Tribus de inbreuk inhoudelijk niet heeft betwist, zal het sub 2 van het petitum gevorderde auteursrechtinbreukverbod worden toegewezen. Tribus zal daarnaast geboden worden opgave te doen en eventuele nog in voorraad zijnde inbreukmakende betaaltafels te vernietigen. Nu aannemelijk is dat Flex-i-Trans ten minste enige schade als gevolg van de auteursrechtinbreuk heeft geleden, is verwijzing naar de schadestaat als gevorderd eveneens toewijsbaar. Nu volgens vaste rechtspraak cumulatie van schadevergoeding en winstafdracht niet onbeperkt

---

mogelijk is, wordt de betreffende verwijzing naar de schadestaatprocedure in het dictum verwoord in ‘en/of’-vorm.

- 4.21. De dwangsommen zullen worden gematigd en gemaximeerd. Omwille van de praktische uitvoerbaarheid en ter vermijding van onnodige executiegeschillen zal de termijn voor opgave worden bepaald als in het dictum te melden. De op te geven winst dient betrekking te hebben op de netto-winst.
- 4.22. Tribus wordt als de in het ongelijk gestelde partij in dit deel van de procedure verwezen in de proceskosten, welke tussen partijen zijn begroot op €7.500,00.

slaafse nabootsing?

- 4.23. De vorderingen ter zake het beweerdelijk slaafs nabootsen van het Flex-i-Trans gordel ophangstelsysteem worden afgewezen. Nog daargelaten dat Flex-i-Trans onvoldoende gemotiveerd heeft gesteld dat haar systeem een eigen gezicht in de markt heeft verworven, geldt dat het systeem van Tribus op twee plaatsen duidelijk anders is, te weten i) de bevestiging van het gordeldeel boven de raamstijl op de hemel van het voertuig en ii) de wijze waarop het gordeldeel is uitgevoerd (namelijk als een verstelbaar bandje), zodat de vorderingen ook om die reden niet voor toewijzing in aanmerking komen.
- 4.24. Flex-i-Trans zal als de in het ongelijk gestelde partij worden veroordeeld in de kosten van dit deel van de procedure, welke zijn te begroten conform het liquidatietarief. De rechtbank gaat ervan uit dat de aan dit deel van de procedure bestede tijd in conventie 1/3 bedraagt, zodat een bedrag van (4 punten x tarief €452,00 / 3 =) €602,67 aan Tribus kan worden toegewezen.

in reconventie

- 4.25. Nu hiervoor is overwogen dat Tribus geen inbreuk maakt op EP 860, is de voorwaarde waaronder Tribus haar reconventionele vordering heeft ingesteld niet vervuld, zodat aan een beoordeling daarvan niet wordt toegekomen.
- 4.26. Nu Verachtert c.s. in conventie ten aanzien van het octrooirechtelijke deel van de procedure in het ongelijk is gesteld, zal zij – nu de vorderingen in reconventie als een redelijk verweer tegen de vorderingen in conventie moeten worden beschouwd – ook in reconventie worden verwezen in de proceskosten conform hetgeen partijen daaromtrent zijn overeengekomen. Om de redenen als hiervoor overwogen in r.o. 4.16., zullen die kosten in reconventie worden begroot op een bedrag van €35.000,00.

5. De beslissing

De rechtbank

in conventie

-
- 5.1. beveelt Tribus met onmiddellijke ingang inbreuk op het aan Flex-i-Trans toekomende auteursrecht ten aanzien van het ontwerp voor de ten processe bedoelde betaaltafels (hierna: inbreukmakende betaaltafels) te staken en gestaakt te houden;
  - 5.2. beveelt Tribus om binnen 2 maanden na betekening van dit vonnis de raadsman van Flex-i-Trans te voorzien van een schriftelijke, door een registeraccountant voor rekening van Tribus geaccordeerde en ondertekende opgave, met aanhechting van kopie van de ter staving van die opgave relevante bescheiden, van:
    - a. de datum waarop Tribus de inbreukmakende betaaltafels voor het eerst heeft ingekocht en/of geleverd heeft gekregen en/of geproduceerd en/of heeft verkocht;
    - b. de na(a)m(en) en adres(sen) van de leverancier(s) van de inbreukmakende betaaltafels alsmede het aantal exemplaren dat door Tribus werd ingekocht en/of besteld, met nauwkeurige opgave van de daarvoor geldende inkoopprijzen;
    - c. de namen en adressen van alle personen (niet zijnde consumenten) of ondernemingen aan wie Tribus de inbreukmakende betaaltafels heeft geleverd of verkocht of van wie Tribus bestellingen heeft genoteerd, onder vermelding van het aantal exemplaren per afnemer en de bijbehorende verkoopprijzen per inbreukmakende betaaltafel;
    - d. de netto winst per inbreukmakende betaaltafel, zijnde het verschil tussen de inkoopprijs en de verkoopprijs, onder aftrek van directe kosten (i.e. kosten die rechtstreeks en uitsluitend zijn gemaakt in verband met de desbetreffende activiteiten) en een evenredig deel van de vaste kosten;
    - e. de totale hoeveelheid bij Tribus in voorraad of onder haar controle zijnde inbreukmakende betaaltafels;
    - f. de totale hoeveelheid bij Tribus in voorraad of onder haar controle zijnde hoeveelheid promotiemateriaal met betrekking tot de inbreukmakende betaaltafels;
  - 5.3. beveelt Tribus haar gehele voorraad van inbreukmakende betaaltafels alsmede al het promotiemateriaal ter zake van deze producten binnen 4 weken na betekening van dit vonnis te vernietigen en Flex-i-Trans binnen 2 weken na vernietiging deugdelijk bewijs te verschaffen dat die vernietiging volledig en tijdig heeft plaatsgevonden;
  - 5.4. veroordeelt Tribus tot betaling aan Flex-i-Trans van een dwangsom van €5.000,00 voor iedere dag of, zulks ter keuze van Tribus, per keer dat Tribus de hiervoor in 5.1, 5.2 en 5.3 opgenomen bevelen niet nakomt, met bepaling dat het totaal van de te verbeuren dwangsommen een bedrag van €500.000,00 niet zal overschrijden;
  - 5.5. veroordeelt Tribus tot vergoeding aan Flex-i-Trans van de door haar ten gevolge van de auteursrechtinbreuk geleden schade, op te maken bij staat en te vereffenen volgens de wet en/of, zulks ter keuze van Flex-i-Trans, de door Tribus als gevolg van de inbreuk genoten winst aan Flex-i-Trans af te dragen, vermeerderd met de wettelijke rente vanaf 7 mei 2009 tot de dag van de voldoening;

-
- 5.6. veroordeelt Tribus in de kosten van de procedure voor zover deze zijn gemoeid met auteursrechtinbreuk, tot aan deze uitspraak aan de zijde van Flex-i-Trans begroot op €7.500,00;
  - 5.7. veroordeelt Verachtert c.s. in de kosten van de procedure voor zover deze zijn gemoeid met octrooiinbreuk en slaafse nabootsing, tot aan deze uitspraak aan de zijde van Tribus begroot op €35.602,67;
  - 5.8. verklaart dit vonnis tot zover uitvoerbaar bij voorraad;
  - 5.9. wijst af het meer of anders gevorderde;

in reconventie

- 5.10. verstaat dat aan een beoordeling van de vorderingen, gelet op het niet vervuld zijn van de voorwaarde waaronder deze zijn ingesteld, niet wordt toegekomen;
- 5.11. veroordeelt Verachtert c.s. in de kosten van de procedure, tot aan deze uitspraak aan de zijde van Tribus begroot op €35.000,00;
- 5.12. verklaart dit vonnis ten aanzien van de in 5.11. opgenomen proceskostenveroordeling uitvoerbaar bij voorraad.

Dit vonnis is gewezen door mr. J.Th. van Walderveen, mr. G.R.B. van Peurseem en mr. ir. J.H.F. de Vries en in het openbaar uitgesproken op 9 november 2011 in tegenwoordigheid van de griffier.